

Rapportage Ambitie & Ontwerp

10 mei 2021

Ontwikkeling Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Brabant | Zeeland

ZEELAND | WEST-BRABANT WEST | WEST-BRABANT OOST | HART VAN BRABANT | NOORDOOST BRABANT | ZUIDOOST BRABANT

Inhoud

1. Inleiding
2. Gezamenlijke ambitie
3. Doelstellingen
4. Ontwerp expertisenetwerk
5. Procesbeschrijving
6. Maatwerkoplossingen
7. Volgende stappen

Bijlagen:

- I Overzicht betrokken deelnemers ontwikkelsessie
- II Overzicht betrokken deelnemers klankbordgroepen

1. Inleiding (1 van 5)

UPDATE

2 Januari
2021

Ontwikkeling Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Pagina 1 en 2
Project: Bevindingen Stap 1

Pagina 3
Proces: waar zijn we?
Volgende stappen

STAPI ✓

INVENTARISATIE THEMA'S STAP 1

Doelgroep - aantallen - (zorg)behoefte -
witte vlekken en knelpunten

In Update 1 staat de basisinformatie over het
project Ontwikkeling Bovenregionaal
Expertisenetwerk Jeugd Brabant Zeeland:
de uitgangspunten voor het project,
het proces en de projectorganisatie.

Stap 1 van het proces is inmiddels afgerond.
De bevindingen zijn vastgelegd in de
Rapportage 'Rode draden'
Inventarisatie thema's Stap 1.

Update 2 geeft een korte samenvatting van de Rapportage.

Het beeld dat naar voren komt is gebaseerd
op een documentstudie, (kennismaking)
gesprekken en 71 volledig ingevulde
vragenlijsten. Uitgebreide bronvermelding
in de rapportage.

Projectleider: Ingrid van Gool
e-mail: i.van.gool@rosrobuust.nl

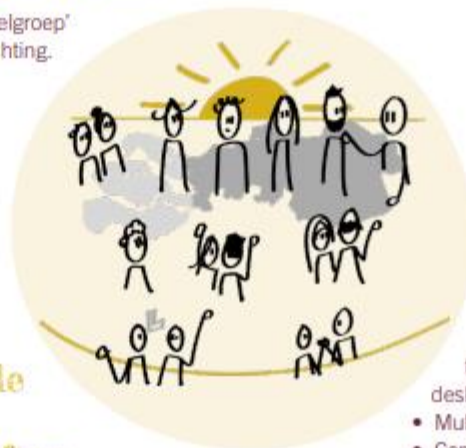
Communicatieadviseur: Nadine Rozenberg
e-mail: nadine@opendeuren.nl

CONTACT

Beeld problematiek kinderen en jongeren

Omschrijving van de 'doelgroep'
van het netwerk geeft richting.
Het is geen strak kader.

Toelichting op pagina 2

Bovenregionale lacunes en zorgbehoeften

- Passende **hulp** bestaat niet/ niet (voldoende) beschikbaar
- De juiste specialistische **kennis** niet aanwezig/ niet (voldoende) beschikbaar
- **Samenwerking** in het proces om tot passende hulp te komen.

Toelichting op pagina 2

Hoeveel vragen gaat het netwerk krijgen?

Schatting aantallen: (aannames: expertisenetwerk
is aanvulling op de regionale expertteams en blijft
continu leren en ontwikkelen)

- 100 vragen per jaar voor **Consultatie en Advies**
- 50 vragen per jaar voor **Ondersteunen bij het organiseren van hulp**
- **Kennis- en ontwikkelfunctie:** continu leerproces. Meer en beter samen leren en ontwikkelen leidt tot minder vragen op bovenstaande punten.

Oplossingen

Wat is nodig om de lacunes en zorgbehoeften
te (ver)vullen? Dit zeggen aanbieders, ervarings-
deskundigen, regionale expertteams en gemeenten:

- Multidisciplinaire samenwerking
- Combinaties van zorg
- Specialistische kennis en expertise
- Toereikende, passende en flexibele financiering
- Kennis delen (organiseren)
- Duidelijkheid over verantwoordelijkheden
- Ruimte om te doen wat nodig is
- In een vroeg stadium her- en onderkenning problematiek
- Minder beperkingen (wet- en regelgeving, administratie)

(Gezinnen met) de meest kwetsbare kinderen en jongeren vallen niet meer tussen wal en schip. Dáár doen we dit voor.

Ontwikkeling Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Brabant | Zeeland

ZEELAND | WEST-BRABANT WEST | WEST-BRABANT OOST | HART VAN BRABANT | NOORDOOST BRABANT | ZUIDOOST BRABANT

1. Inleiding (2 van 5)

UPDATE
2 Januari
2021

Project: inventarisatie stap 1 Lacunes en zorgbehoeften

Pagina 1 en 2
Project: Bevindingen Stap 1
Pagina 3
Proces: waar zijn we?
Volgende stappen

Beeld problematiek kinderen en jongeren

De groep (gezinnen met) kinderen tot 23 jaar waarvoor het netwerk wordt opgericht kampt met een combinatie van meerdere problemen op meerdere domeinen, waarbij niet één van deze problemen bovenliggend is (AEF, 2020; Nij, 2020). In Brabant/Zeeland gaat het om jeugdigen:

- met een combinatie van autisme en gedragsproblemen, waardoor zij veel faalenervaringen hebben en dit verergert naar trauma, angststoornissen en agressiviteit. Vaak ook met een lagere intelligentie en/of lager sociaal-emotioneel niveau. Veelal jongens van 8-14 jaar;
- met een combinatie van suicidaliteit, depressie, zelfbeschadiging, trauma, eetproblemen, systeemproblematiek, autisme en/of een bedreigde persoonlijkheidsontwikkeling. Veelal meisjes in de middelbare schoolleeftijd;
- vanaf 17 jaar, vaak in de JeugdzorgPlus, met autisme, agressiviteit, verslaving en een disharmonisch intelligentieprofiel;
- met ernstige hechtingsproblemen in combinatie met trauma en soms verslavingsproblemen of seksueel overschrijdend gedrag;
- met een (licht) verstandelijke beperking, ggz-problematiek, systeemproblematiek, autisme in combinatie met andere beperkingen of aandoeningen.

- Uitzonderingen mogelijk
- Geeft richting, geen strak kader

Bovenregionale lacunes en zorgbehoeften

De rapportage geeft een compleet beeld en maakt inzichtelijk welke oorzaken of redenen genoemd zijn voor een lacune of behoefte. Een samenvatting:

- Multidisciplinaire samenwerking en combinaties van zorg
- Behandelingen (met verblijf)
- Woonvormen
- Hulp voor LVB in combinatie met andere problematiek
- Gespecialiseerde ambulante hulp
- Lacunes in het proces om tot passende hulp te komen

Waarom is passende hulp niet aanwezig?

1. Ontoereikende financiering
2. Organisatorische redenen
3. Personele redenen
4. Wet- en regelgeving
5. Wachtlijsten

Waarom is de juiste specialistische kennis* niet aanwezig?

De juiste kennis is niet aanwezig op regionaal en landelijk niveau door:

1. Zorginhoudelijke redenen door gebrek aan expertise
2. Financiële redenen
3. Personele redenen
4. Organisatorische redenen

* Specifieke kennis die we missen:

- Combinaties van problematieken (GGZ, LVB, ASS, suicidaliteit, eetproblemen, seksueel misbruik, geweld, verslaving, systeem, hechting, trauma, cultureel, loverboy-problematiek, verslaafd/ psychiatrisch en zwanger)
- Forensische psychiatrische jeugdhulp
- Hoogbegaafdheid
- Echtscheiding
- Genderidentiteit/-problematiek

Netwerk kan niet alles oplossen

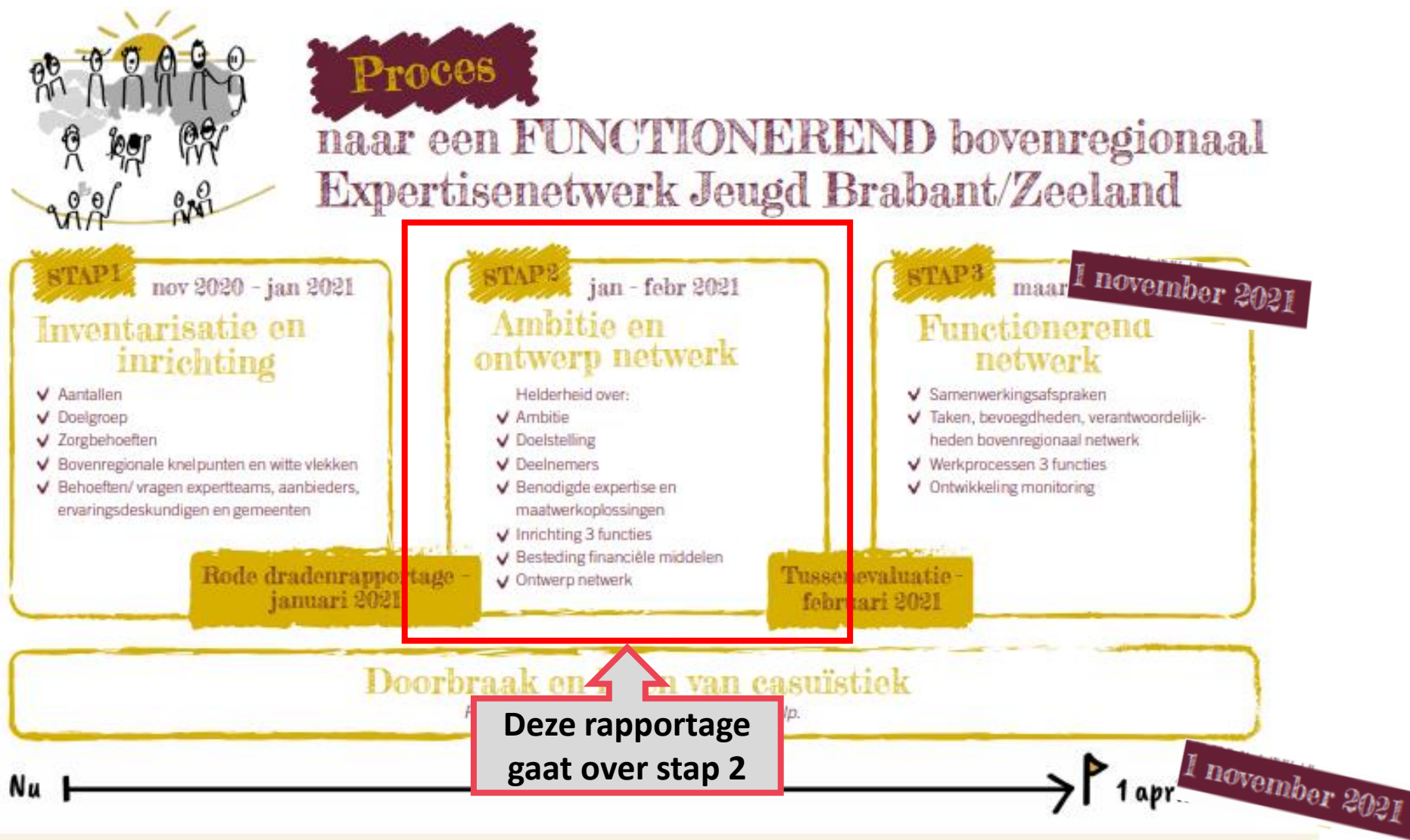
Noot: uit de 71 ingevulde vragenlijsten komen verschillende redenen en oorzaken naar voren voor het ontbreken van passende hulp en kennis. Het gaat om zaken die vaak al langere tijd spelen en die niet door het expertisenetwerk als zodanig opgelost kunnen worden. Kennis ervan is wel nodig om tot maatwerkoplossingen te kunnen komen.

Ontwikkeling Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Brabant | Zeeland

ZEELAND | WEST-BRABANT WEST | WEST-BRABANT OOST | HART VAN BRABANT | NOORDOOST BRABANT | ZUIDOOST BRABANT

1. Inleiding (3 van 5)

1. Inleiding (4 van 5)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Om tot een **functionerend netwerk** te komen, zijn de volgende stappen nodig:

Stap 1 Een **gezamenlijk beeld** vormen van de **doelgroep, aantallen en lacunes** in het **jeugdhulplandschap** in **Brabant en Zeeland** en **behoeften** vanuit de verschillende perspectieven: regionale expertteams, aanbieders, ervaringsdeskundigen, gemeenten.

Stap 2 Komen tot een **gezamenlijk ambitie en doelstellingen** van het expertisenetwerk. Het is duidelijk wat de partijen gezamenlijk willen bereiken, hoe men daaraan wil en kan bijdragen en/of wie er nog meer betrokken moeten worden, wat ieders belangen zijn en wat het expertisenetwerk voor een ieder moet opleveren.

Stap 3 **Samenwerkingsafspraken** maken voor een **functionerend netwerk**.

2. Inleiding (5 van 5)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Deze rapportage Ambitie & Ontwerp gaat over **stap 2**.

Gebaseerd op:

- *Adviezen van klankbordgroepen (ambtelijk, aanbieders (GGZ, LVB, J&O), regionale expertteams, ervaringsdeskundigen)*
- *Ontwikfelsessie met vertegenwoordigers vanuit de verschillende perspectieven*
- *Consultatie 'achterban' van concept rapportage Ambitie & Ontwerp*

Overzicht van deelnemers klankbordgroepen en ontwikkelsessie in de bijlagen.

2. Gezamenlijke ambitie (1 van 2)

Doorbraken m.b.t. weinig voorkomende complexe en meervoudige problematiek

Het expertisenetwerk heeft ambities geformuleerd, waarmee zij nader invulling geeft aan het volbrengen van de missie.

Doorbraken organiseren.

- **Samenwerken met en voor jeugdigen** en het (gezin)systeem bij weinig voorkomende, complexe, intersectorale vraagstukken;
- Vanuit de **verschillende perspectieven** van de jeugdige, ervaringsdeskundigen, gemeenten, Regionale Expertteams en aanbieders (GGZ, LVB en J&O).
- In de vorm van **Maatwerk**. Doen wat goed en nodig is om samen tot de best passende en duurzame oplossing te komen.
- **Daarvoor aansluiten** bij wat al in de regio aanwezig is.
- **Reflecteren** en voortdurend **samen leren en ontwikkelen**.
- Daardoor structureel werken aan **verbetering**.

Uitgangspunt: “Wat ik heb meegemaakt, mag een ander niet overkomen”.
Onze jeugd valt niet meer tussen wal en schip.

2. Gezamenlijke ambitie (2 van 2)

Kernwaarden bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Het expertisenetwerk handelt volgens de volgende **kernwaarden**:

- **Vertrouwen** (op basis van gelijkwaardigheid)
- **Slagvaardig**
- **Gezamenlijk**
- **Eigenaarschap**
- **Innovatief**
- **Continuïteit** (duurzame oplossingen voor jeugdige en gezin en duurzaam netwerk)
- **Leren en (door)ontwikkelen**

3. Doelstellingen (1 van 2)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Doelen die op korte termijn de ambitie ondersteunen (2021):

- Ondersteunen van **initiatieven** om passende hulp te organiseren
- **Doorbraak organiseren**, wanneer het niet lukt tot een passende oplossing voor een jeugdige te komen
- Toevoegen van **tijdelijke expertise** (inclusief ervaringsdeskundigheid) in de situatie van jeugdigen en gezin
- Een **samenhangend netwerk**, dat snel schakelt bij problemen en tot creatieve oplossingen komt
- **Reflecteren** op en **leren** van concrete casuïstiek (knelpunten, werkzame elementen) en andere trajecten om tot structurele verbeteringen van jeugdhulp te komen: wat stond het organiseren van de best passende hulp in de weg? En hoe is het tóch gelukt?

Doelstellingen (2 van 2)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

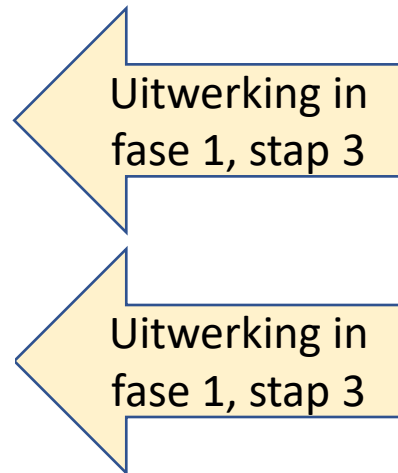
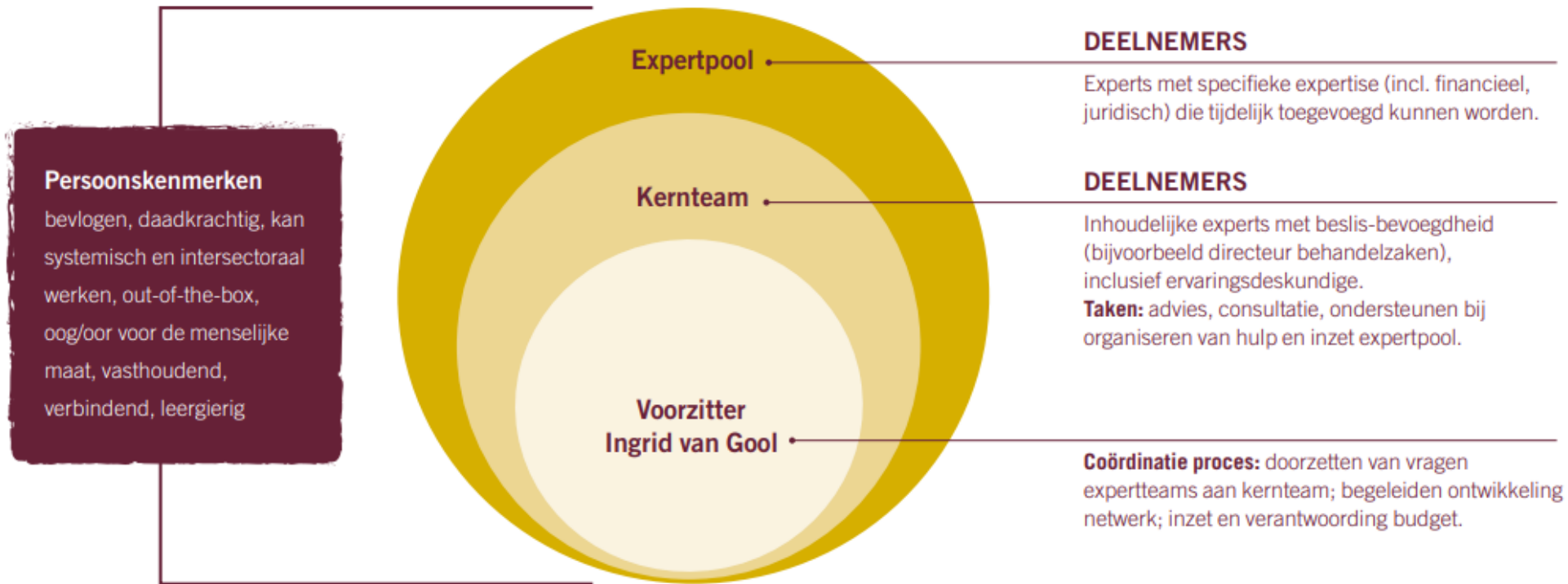
Doelen die op langere termijn de ambitie ondersteunen (2022-2025):

- **Structureel bovenregionaal leren, ontwikkelen en het jeugdhulplandschap verbeteren:** werkzame elementen inzetten; knelpunten signaleren, adresseren en stimuleren tot verbetering. Komen tot een sectoroverstijgend en samenhangend jeugdhulplandschap voor complexe, weinig voorkomende problematiek.
- **Expertise in de jeugdhulpregio's vergroten** om de juiste hulp op de juiste plek te realiseren
- **Voorkomen dat zorgvraag complexer wordt** door uitblijven van passende hulp
- **Doen wat goed en nodig is.** Dit betekent onder meer eigenaarschap stimuleren, vertrouwde routines loslaten en samenwerken met alle betrokken partijen inclusief jeugdigen, (gezin)systeem en ervaringsdeskundigen

4. Ontwerp expertisenetwerk (1 van 2)

Ontwerp op korte termijn (2021)

Korte termijn (2021)

4. Ontwerp expertisenetwerk (2 van 2)

Ontwerp op lange termijn (2022-2025)

Lange(re) termijn (2022-2025)

Op langere termijn willen we toewerken naar een zelfsturend kernteam. In september evalueren we of dit ontwerp passend is of bijgesteld moet worden.

Persoonskenmerken
bevlogen, daadkrachtig, kan systemisch en intersectoraal werken, out-of-the-box, oog/oor voor de menselijke maat, vasthoudend, verbindend, leergierig

Experts met specifieke expertise (incl. financieel, juridisch, procesregie) die tijdelijk toegevoegd kunnen worden.

Inhoudelijke experts met beslis-bevoegdheid incl. ervaringsdeskundige.
Taken: advies, consultatie, ondersteunen bij organiseren van hulp en inzet expertpool

Coördinatie proces: doorzetten van vragen expertteams aan kernteam, begeleiden ontwikkeling netwerk, inzet en verantwoording budget

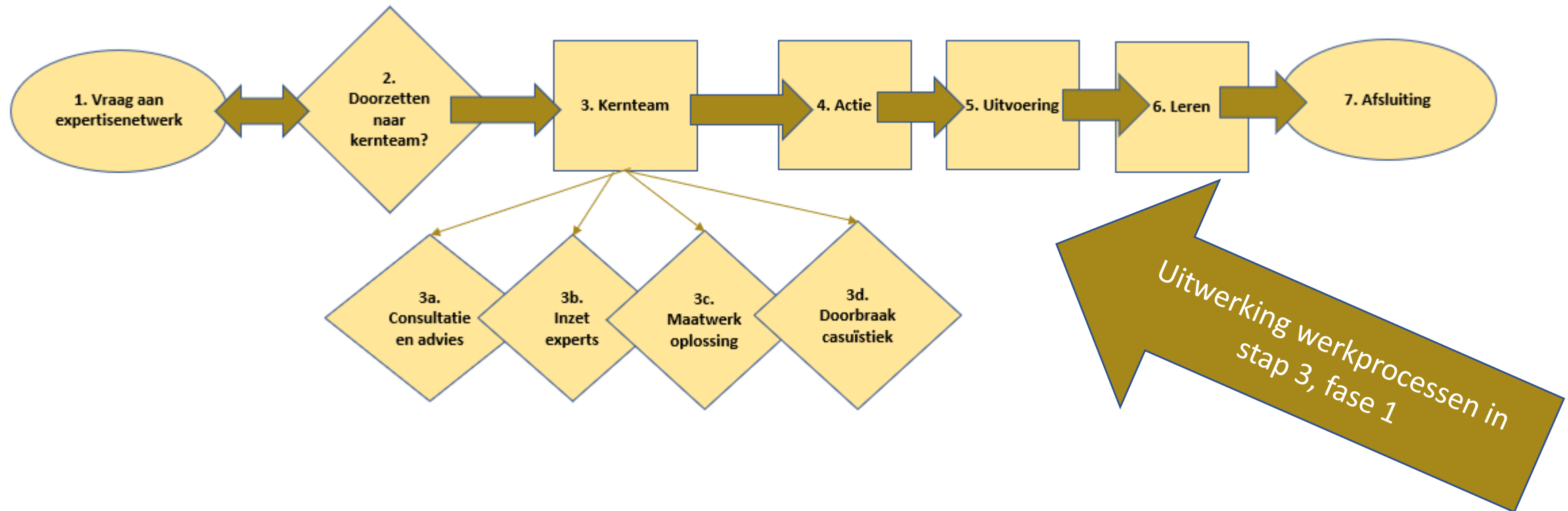
Uitwerking in **fase 2** (ook juridische kant netwerkorganisatie)

4. Procesbeschrijving (1 van 4)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

In *stap 3* worden de werkprocessen van de 3 functies van het netwerk uitgewerkt, evenals wie de deelnemers zijn. Dit is een eerste aanzet van een procesbeschrijving. De klankbordgroepen geven in *stap 3* advies aan het projectteam over het proces.

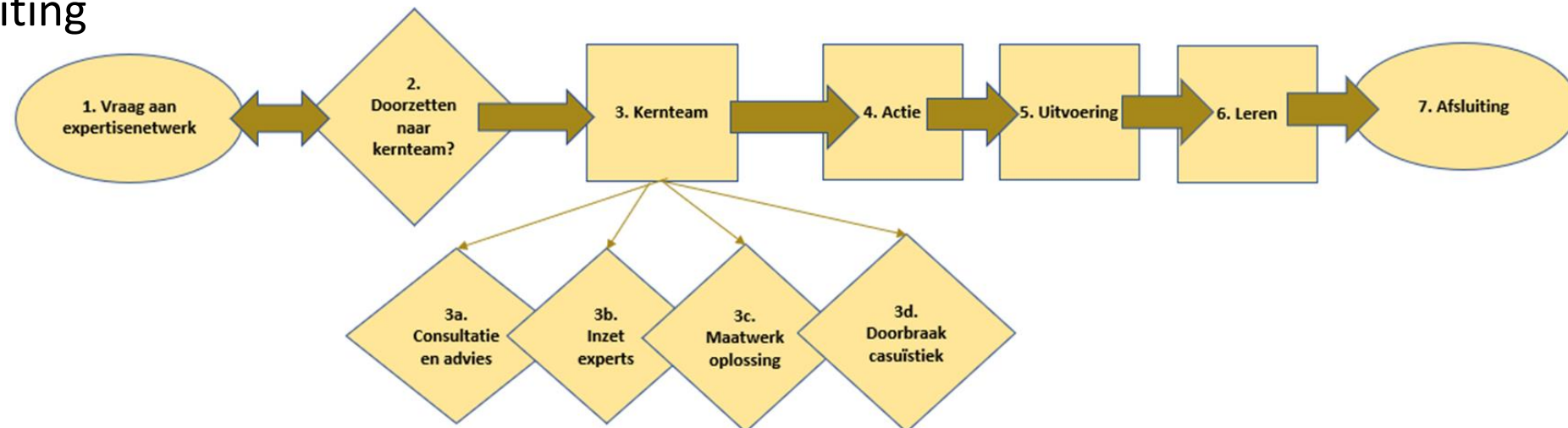
4. Procesbeschrijving (2 van 4)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Toelichting procesbeschrijving

1. Vraag: via regionale expertteams bij voorzitter kernteam (in 2021 bij de projectleider)
2. De voorzitter neemt de vraag aan, beoordeelt de aanmeldinformatie en zet door naar het kernteam
3. Het kernteam beantwoordt de vraag met een passende oplossing
4. Actie: afspraken wie wat doet onder welke voorwaarden
5. Uitvoering (tijdelijk, maar zo lang als nodig)
6. Leren van de vraag en de uitvoering
7. Afsluiting

4. Procesbeschrijving (3 van 4)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Een aantal **voorwaarden** die in stap 3 verder uitgewerkt worden:

- Geef het expertisenetwerk vrijheid om te doen wat nodig is, timmer zo weinig mogelijk dicht met kaders en regels en voorwaarden.
- Samenwerkingsafspraken: formeel vastleggen van intersectorale samenwerking o.a. besluitvorming, taken/bevoegdheden/verantwoordelijkheden, opvolging adviezen.
- (gemeentelijk) Commitment.
- Facilitering van deelnemers in netwerk (tijd en ruimte).
- Duidelijkheid wat iedere stap voor de jeugdige en het gezin betekent.
- Jeugdige/gezin of vertegenwoordiging is zo vroeg mogelijk aanwezig in het proces.
- Duidelijkheid over financiering en bekostiging.
- Maak onderscheid tussen inhoud (inhoudelijke expertise) en proces (organisatiekracht/mogelijk maken).
- Juridische mogelijkheden.
- Leer van andere landsdelen, specifiek op randvoorwaarden voor het doorbreken van casuïstiek (tijdelijk inzetten van experts/financiering van hulp).

Uitwerking in fase 1,
stap 3

4. Procesbeschrijving (4 van 4)

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Een aantal **adviezen m.b.t. drie functies** die in stap 3 verder uitgewerkt worden:

- Uitwerking van de routes in verbinding met andere overlegtafels en initiatieven.
- Uitwerking wie de deelnemers zijn en taken/bevoegdheden/verantwoordelijkheden van kernteam en expertpool o.a. divers intersectoraal team, beslissingsbevoegdheid, korte lijnen, signaleren van trends en hiaten.
- Uitwerking handelwijze wanneer een advies niet wordt opgevolgd of er visieverschil is.
- Faciliteren van kennisdeling en -uitwisseling, bv. door seminars, lezingen, moreel beraad op terugkerende dilemma's, gezamenlijke scholing.
- Hoe kan datamanagement meer leren over de vraag en trends in vraag en aanbod?
- Maak laagdrempelig informatie beschikbaar en ondersteun bij het delen/in kaart brengen.
- Samenwerking bevorderen door elkaar kennen en voeden met elkaars expertise.

6. Prioritering lacunes/maatwerkoplossingen

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

Tot 1 april 2021 kunnen initiatieven ingediend worden t.b.v. de bovenregionale lacunes. Bij **beoordeling van initiatieven** wordt vooral gekeken/gezocht naar:

- Integrale, multidisciplinaire en systeemgerichte samenwerking en hulp, gericht op meervoudige en combinatie van problematieken, o.a. kleinschalige woonvoorzieningen voor hoog complexe zorgvragen en gemengde maatwerk (woon)voorzieningen (vanuit verschillende wetgeving en problematieken)
- Gezinsbehandelingen
- (Klinische en ambulante) Behandeling voor meervoudige en combinatie van problematieken
- Gespecialiseerde deeltijd-/flex-voorzieningen
- Behandelaanbod gericht op uitstroom
- Behandeling forensische psychiatrie

Meer informatie hierover is te lezen via: <https://www.eindhoven.nl/inkomen-zorg-en-onderwijs/zorg/bovenregionaal-expertisenetwerk-jeugd#oproep>

7. Volgende stappen

Bovenregionaal expertisenetwerk Jeugd Brabant/Zeeland

➤ **Stap 3: Een Functionerend netwerk**

We krijgen **meer tijd** van het ministerie van VWS om stap 3 af te ronden. Die gebruiken we om de klankbordgroepen (meer) tijd te geven om ‘hun achterban’ te raadplegen over:

- Concept rapport Ambitie & Ontwerp
- Advisering Functionerend netwerk (zie genoemde onderwerpen bij stap 3)

Resultaten stap 3

- Vaststellen rapportage Ambitie & Ontwerp (mei 2021)
- Concept rapportage Functionerend netwerk (juni 2021)
- Vaststellen rapportage Functionerend netwerk (september 2021)
- Samenwerkingsafspraken netwerk en werkprocessen (oktober 2021)

➤ **Fase 2: Implementatie netwerk**

In deze fase gaan we de inrichting voor de structurele inbedding van het netwerk in het jeugdhulplandschap voorbereiden. In **juni** is een **concept plan** gereed voor deze **implementatiefase**.

STAP 3 maa 1 november 2021

Functionerend netwerk

- ✓ Samenwerkingsafspraken
- ✓ Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden bovenregionaal netwerk
- ✓ Werkprocessen 3 functies
- ✓ Ontwikkeling monitoring

Overzicht van bijlagen

Bijlage I : Overzicht van betrokken deelnemers ontwikkelsessie

Bijlage II: Overzicht van betrokken deelnemers klankbordgroepen

Bijlage I - 1

Overzicht van betrokken deelnemers ontwikkelsessie

Op **4 maart** heeft een **ontwikfelsessie** plaatsgevonden om tot een gezamenlijke ambitie en ontwerp te komen op basis van de gegeven adviezen van de klankbordgroepen o.l.v. projectleider Ingrid van Gool en communicatieadviseur Nadine Rozenberg.

Deelnemers:

- Stefan de Meij - gem. Eindhoven
- Liesbeth van der Korput - gem. Boxtel
- Donald Kwint - gem. Tilburg
- Maaïke Overdam - gem. Breda
- Femke Staelens - gem. Bergen op Zoom
- Anne-Riet van Haaren - regionaal expertteams
- Nathalie Wils - GGZ
- Ilona Brekelmans - J&O
- Joyce Jeurissen - LVB
- Sjoek de Vries - ervaringsdeskundige
- Edwin de Coster - ervaringsdeskundige

Afmeldingen:

- Olga Idema - gem. in Zeeland
- Levien Timmers - gem. Roosendaal

Bijlage II - 1

Overzicht van betrokken deelnemers klankbordgroepen (1)

Organisatie	Professional	Datum
Ambtelijke vertegenwoordigers	Stefan de Meij (gem. Eindhoven), Liesbeth van der Korput (gem. Boxtel), Donald Kwint (gem. Tilburg), Maaïke Overdam (gem. Breda), Levien Timmers (gem. Roosendaal), Olga Idema (gem. in Zeeland). <i>Afmelding:</i> Femke Staelens (gem. Bergen op Zoom)	Febr. 2021
Regionale expertteams	Hart van Brabant: Anne-Riet van Haaren Zeeland: Marris vd Luytgaarden West-Brabant West: Suzanne van Beek West-Brabant Oost: Karin van Meersbergen, Corine van Hassel-Gaikhorst, Mariëlle Wouters, Maaïke Overdam, Gemma Donkers Noordoost Brabant: Lucretia Fronen, Dorry van Gaal, Jonna van Hoesel Zuidoost Brabant: Anette Spierings, Peter Moors OZJ: Maaïke van Irsel, Nicoline den Ouden	11 febr. 2021
Aanbieders - GGZ	Nathalie Wils (Reinier van Arkel), Daan Cremers (GGZ Oost-Brabant), Judith Edelbroek (Emergis), Marieleen Bouts (GGZ Breburg), Peter Peeters (De Viersprong)	28 jan 2021
Aanbieders J&O	Ilona Brekelmans (Sterk Huis), Annemieke Nabuurs (Oosterpoort), Martijntje van Diesen (Jeugdzorgcombinatie Zeeland en Inzet voor zorg), Richard Brunenberg (Jeugdhulp Xtra), Erik Dracht (Stichting Samenwerkende Zorgboeren Zuid), Astrid Smith (Vigere), Henk v/d Bemd (Almata/Via Jeugd), Anita Willemsen (Autismepunt en zorgcoöperatiepunt), Saskia Deeben (BJ Brabant), Daphne Godefroy (Gezinshuis Windmee), Ulrike Haers (Combinatie Jeugdzorg)	Febr. 2021

Bijlage II - 2

Overzicht van betrokken deelnemers klankbordgroepen (2)

Organisatie	Professional	Datum
Zorgaanbieders - LVB	Amarant, Prisma, WSG, Koraal	Febr. 2021
Gecertificeerde Instellingen (GI's)	Via overleg doorbraakaanpak GI's is gevraagd aan de GI's om een prioritering aan te brengen in de maatwerkoplossingen. Jeugdbescherming Brabant heeft op 8 febr. een prioritering en specificering beschreven.	8 Febr. 2021
Cliëntperspectief	OZJ-ambassadeurs Sjoek de Vries en Edwin de Coster hebben in febr. in twee online inspiratiesessies met ouders en jongeren informatie opgehaald t.b.v. het expertisenetwerk. Zie Uitnodiging voor jongeren en Uitnodiging voor ouders	15 en 25 febr. 2021